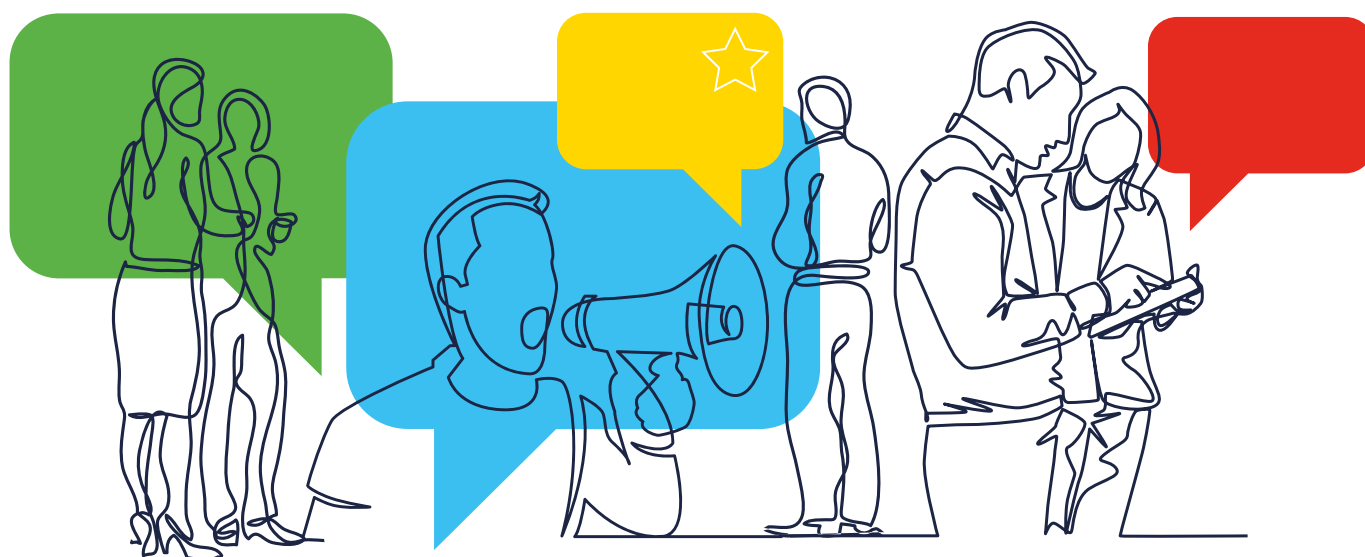

HET EUROPEES BURGERINITIATIEF

Een europees burgerinitiatief beginnen

INFO – MEEPRATEN – CONTACTEN – ADVIES

| INHOUDSOPGAVE

Uw Europees burgerinitiatief registreren	3
Uw Europees burgerinitiatief opstellen	4

1

Uw Europees burgerinitiatief registreren

Het Europees burgerinitiatief geeft u, net als iedere andere burger van de EU, een unieke kans de Europese beleidsmakers om aandacht te vragen voor wat u belangrijk vindt en de Europese Commissie op te roepen een wetsvoorstel in te dienen (voor zover zij voor het onderwerp bevoegd is). Als u voor uw initiatief 1 miljoen steunbetuigingen ophaalt, dan kunt u de Commissie misschien overhalen een wetsvoorstel in te dienen. In dat geval start de wetgevingsprocedure, waarbij het Europees Parlement en de Raad van de EU meestal samen tot een besluit moeten komen (soms mag de Raad alleen beslissen).

Als organisator van zo'n initiatief moet u om te beginnen het burgerinitiatief bij de Commissie registreren. Dat kan alleen als aan de volgende vier voorwaarden is voldaan:

- de groep organisatoren is opgericht en de contactpersonen zijn benoemd, en er is eventueel ook, speciaal voor het beheer van het initiatief, een juridische entiteit opgericht, waarbij de vertegenwoordiger van de groep organisatoren is gemachtigd namens de juridische entiteit te handelen
- het voorgesteld burgerinitiatief valt niet zichtbaar buiten de bevoegdheid van de Commissie (om een voorstel voor EU-wetgeving in te dienen ter uitvoering van de EU-verdragen)
- het voorgestelde burgerinitiatief is niet duidelijk beledigend, lichtzinnig of provocerend
- het voorgestelde burgerinitiatief druist niet duidelijk in tegen de waarden die zijn vastgelegd in artikel 2 van het Verdrag betreffende de Europese Unie, namelijk eerbied voor de menselijke waardigheid, vrijheid, democratie, gelijkheid, de rechtsstaat en eerbiediging van de mensenrechten, inclusief de rechten van minderheden, maar ook pluralisme, non-discriminatie, verdraagzaamheid, rechtvaardigheid, solidariteit en gelijkheid van vrouwen en mannen, en in het Handvest van de grondrechten van de EU.

Alle initiatieven die tot dusver zijn afgewezen, gingen over zaken die duidelijk niet onder de bevoegdheden van de Commissie vallen. Afwijzingsbesluiten worden gepubliceerd op de website van de Commissie.

Op deze pagina's leest u hoe u een burgerinitiatief op poten zet en vindt u uitleg over de bevoegdheden van de Commissie. Dat is belangrijk om ervoor te zorgen dat uw burgerinitiatief kan worden geregistreerd.

2

Uw Europees burgerinitiatief opstellen

Hier volgt een aantal tips over de gegevens die u bij de registratie van uw burgerinitiatief moet invullen. Die gegevens worden ook bekendgemaakt op de [website van het Europees burgerinitiatief](#) zodra de registratie van uw initiatief is bevestigd. De **Commissie zorgt voor de vertaling van de inhoud van het initiatief** (titel en doelstellingen), inclusief de bijlage van maximaal 5000 tekens, in alle officiële talen van de EU.

| Titel (max. 100 tekens)

De titel is misschien niet meteen het eerste waar u aan denkt wanneer u een initiatief voorbereidt, omdat de inhoud voor u natuurlijk voorop staat. Toch is het erg belangrijk om goed na te denken over de titel van uw initiatief, omdat die mede bepalend is voor het imago van uw initiatief, net als de «visuele identiteit» (het logo enz.).

Het valt niet mee om 1 miljoen handtekeningen op te halen, dus u zult ook mensen moeten overtuigen die helemaal niets van het onderwerp van uw initiatief afweten. Een aantrekkelijke titel kan daarbij van doorslaggevend belang zijn, al was het maar om de aandacht op uw initiatief te vestigen.

| Doelstellingen (max. 1100 tekens zonder spaties)

U moet duidelijk maken wat voor «rechtshandeling van de Europese Unie» de Europese Commissie zou moeten voorstellen.

- Het moet dus gaan om een beleidsgebied waarvoor de Europese Commissie bevoegd is.
- Het kan gaan om een bindend of niet-bindend besluit (bijv. een aanbeveling).

Denk erom: Op sommige gebieden is het niet mogelijk om bindende EU-wetgeving voor te stellen die tot harmonisatie van de nationale wetgevingen zou leiden.

Tips

- U kunt uw initiatief een lange en een korte titel geven, bijvoorbeeld als uw initiatief erg technisch is en een korte titel niet helemaal duidelijk of volledig is. Maar bedenk dat u wel een korte titel nodig heeft voor de campagne, op sociale media enz.
- Hou er rekening mee dat de titel ook vertaald moet worden en dus ook in andere Europese talen moet overtuigen.
- Wacht niet tot het laatste moment om een titel te kiezen. Wilt u met uw partners overleggen over de titel, begin daar dan onmiddellijk mee, want het kan even duren voordat iedereen het erover eens is.

Leg helder (en kort) uit wat de hoofddoelstellingen van uw initiatief zijn. U moet duidelijk maken welke concrete resultaten uw initiatief moet opleveren. Voorbeeld:

- Stop ecocide in Europa: Een burgerinitiatief om de aarde rechten te geven
1. Maak van ecocide een misdaad en waarborg dat normale en wettelijke personen verantwoordelijk kunnen worden gehouden als ze ecocide plegen volgens het principe van superieure aansprakelijkheid. 2. Verbied en voorkom elke vorm van ecocide op Europees grond- en maritiem gebied die onder EU wetgeving vallen, en daden die buiten de EU worden gepleegd door bij de EU geregistreerde wettelijke personen of burgers van de EU. 3. Verschaf een overgangsperiode om een duurzame economie in de hand te werken.

| Wat zijn de bevoegdheden van de EU?

De bevoegdheden van de Unie zijn vastgelegd in de EU-verdragen (artikel 2 - 6 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie – VWEU).

Exclusieve bevoegdheid (zie artikel 3 VWEU)	Gedeelde bevoegdheid (zie artikel 4 VWEU)	Bevoegdheid om activiteiten van de EU- landen te ondersteunen, te coördineren of aan te vullen (zie artikel 6 VWEU)	Bevoegdheid om maatregelen te treffen op basis waarvan de EU-landen hun beleid moeten coördineren (zie artikel 5 VWEU)
<ul style="list-style-type: none"> • douane-unie • vaststelling van mededingingsregels die voor de werking van de interne markt nodig zijn • het monetair beleid van de landen die de euro als munt hebben ingevoerd • instandhouding van de biodiversiteit op zee in het kader van het gemeenschappelijk visserijbeleid • gemeenschappelijke handelsbeleid • internationale verdragen: <ul style="list-style-type: none"> - indien vereist door EU-wetgeving - indien noodzakelijk voor de uitoefening van interne bevoegdheden van de EU - voor zover die verdragen gevolgen kunnen hebben voor gemeenschappelijke regels of hun toepassingsgebied kunnen veranderen 	<ul style="list-style-type: none"> • interne markt • sociaal beleid, zoals afgebakend in het VWEU • economische, sociale en territoriale samenhang • landbouw en visserij, met uitsluiting van de instandhouding van de biologische rijkdommen van de zee • milieu • consumentenbescherming • vervoer • trans-Europese netwerken • energie • beleid op het gebied van vrijheid, veiligheid en justitie • gemeenschappelijke veiligheidsvraagstukken op het gebied van volksgezondheid, zoals afgebakend in het VWEU • onderzoek, technologische ontwikkeling en ruimtevaart • ontwikkelingssamenwerking en humanitaire hulp 	<ul style="list-style-type: none"> • bescherming en verbetering van de menselijke gezondheid • industrie • cultuur • toerisme • onderwijs, beroepsopleiding, jeugd en sport • civiele bescherming • administratieve samenwerking <p>EU-wetgeving op deze gebieden mag niet leiden tot harmonisatie van nationale wetten of voorschriften.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • economisch beleid • werkgelegenheid • sociaal beleid

Tip

- Houd uw doelstellingen helder en gericht!

De bepalingen van de EU-verdragen die volgens u relevant zijn voor de door u voorgestelde maatregel

U moet één of meerdere verdragsbepalingen noemen waaruit blijkt dat de Commissie bevoegd is om op te treden op het gebied van uw burgerinitiatief.

Beleidssterreinen	Verdragsartikelen (VWEU*, tenzij anders aangegeven)
Landbouw en visserij	Artikelen 38 - 44
Begroting	Artikelen 310 - 324
Civiele bescherming	Artikel 196
Concurrentie	Artikelen 101 - 109
Consumentenbescherming	Artikel 169
Cultuur	Artikel 167
Douane	Artikelen 30 - 33
Ontwikkeling en samenwerking	Artikelen 208 - 213
Economisch en monetair beleid	Artikelen 119 - 144
Onderwijs, opleiding, jeugd en sport	Artikelen 165 - 166
Werkgelegenheid en sociale zaken	Artikelen 145 - 161
Energie	Artikel 194
Uitbreiding	VEU* – Artikel 49, Artikel 212
Milieu- en klimaatmaatregelen	Artikelen 191 - 193
Buitenlandse handel	Artikelen 206 - 207
Fraudebestrijding	Artikel 325
Voedselveiligheid	Artikelen 43, 168 en 169
Vrij verkeer:	
Personen	Artikelen 45 - 55
Diensten	Artikelen 56 - 62
Kapitaal	Artikelen 63 - 66
Humanitaire hulp	Artikel 214
Industrie en ondernemingen	Artikel 173
Informatiemaatschappij	Artikelen 179 - 190
Interne markt en vrij verkeer van goederen	Artikelen 26 - 29, 114 en 115
Justitie, vrijheid en veiligheid	Artikelen 67 - 89
Grenscontrole, asielbeleid en immigratie	Artikelen 77 - 80
Justitiële samenwerking	Artikelen 81 - 86
Politiële samenwerking	Artikelen 87 - 89
Discriminatiebestrijding en burgerschap	Artikelen 18 - 25
Volksgezondheid	Artikel 168
Regionaal beleid – Economische, sociale en territoriale samenhang	Artikelen 174 - 178, artikelen 162 - 164
Onderzoek en innovatie	Artikelen 179 - 190
Belastingen	Artikelen 110 - 113
Toerisme	Artikel 195
Vervoer	Artikelen 90 - 100

Let op: In deze lijst staan alleen de in de EU-verdragen genoemde algemene beleidssterreinen. Ze is dus niet per se volledig. Raadpleeg de volledige tekst van de EU-verdragen voor nadere informatie.

*VWEU = Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie VEU = Verdrag betreffende de Europese Unie

Bovenstaande tekst dient uitsluitend ter informatie van de organisatoren van een burgerinitiatief. Deze tekst mag niet worden gezien als een voor de Europese Commissie wettelijk bindende, volledige en/of officiële weergave van de inhoud van de Europese verdragen.

Hoewel u in het register van de Commissie moet aangeven welke **bepalingen van de Verdragen** volgens u relevant zijn voor de maatregelen die u voorstelt, wordt **uw initiatief in de praktijk ook geregistreerd** als u niet de juiste bepalingen noemt, **mits het initiatief verder aan alle bovengenoemde criteria voldoet. Het mag vooral niet zo zijn dat de Commissie duidelijk niet bevoegd is om op het betrokken gebied een voorstel te doen.**

Valt uw initiatief duidelijk niet onder de bevoegdheid van de Commissie, dan zal de Commissie u in kennis stellen van haar oordeel en u de gelegenheid geven uw **initiatief te wijzigen en opnieuw in te dienen** in overeenstemming met de vereisten.

Uw initiatief kan ook **gedeeltelijk worden geregistreerd** mits een deel van het initiatief, waaronder de belangrijkste doelstellingen, niet duidelijk buiten het kader vallen van de bevoegdheden van de Commissie om een wetsvoorstel in te dienen. In dat geval kunt u alleen steunbetuigingen verzamelen voor het geregistreerde gedeelte van uw initiatief.

| Facultatief:

Wilt u het onderwerp, de doelstellingen en de achtergrond van uw initiatief nader toelichten, dan kunt u het volgende toevoegen:

- een bijlage in het juiste veld (max. 5000 tekens)
- aanvullende informatie inclusief nadere achtergrondinformatie (te uploaden)
- een ontwerp van een wetsvoorstel (te uploaden)

Let op! De Commissie zorgt niet voor de **vertaling van de aanvullende informatie bij het initiatief of het eventuele wetsvoorstel. Voor die vertalingen moet de groep organisatoren zelf zorgen.**

Diverse organisatoren hebben een document met aanvullende informatie aan hun initiatief toegevoegd. Drie daarvan hebben uiteindelijk meer dan 1 miljoen handtekeningen opgehaald:

- Cohesiebeleid voor de gelijkheid van de regio's en de duurzaamheid van de regionale culturen
- Stop vivisectie
- Verbied glyfosaat en bescherm mens en milieu tegen giftige bestrijdingsmiddelen
- Europees initiatief voor pluriformiteit van de media

De vorm van het document mag u zelf kiezen. Kies een vorm die uw initiatief en de doelstelling duidelijk en overtuigend maakt. Het aantal tekens en afbeeldingen is onbeperkt, mits het bestand niet groter is dan 5 MB.

Het aantal eigen wetsvoorstellen is veel kleiner. Toch waren er wel enkele, zoals deze:

- [Europe CARES](#) - Inclusief kwaliteitsonderwijs voor kinderen met een handicap
- [Eén van ons](#)
- [Mama, papa en de kinderen](#)
- [Plastic in zee, weg ermee](#)

Al deze elementen kunnen u helpen om de doelstellingen van uw initiatief bij de registratie, tijdens de handtekeningencampagne en bij de beoordeling door de Commissie duidelijk te maken.

Slaagt u er in om 1 miljoen steunbetuigingen te verzamelen voor uw initiatief, dan begint de Commissie met een beoordeling van alle materiaal dat u bij de registratie heeft ingediend, dus inclusief uw bijlage, aanvullende informatie en/of wetsvoorstel. Het is dus belangrijk dat u al bij de registratie alle informatie uploadt die u aan de Commissie wilt voorleggen. Later krijgt u die kans niet meer!

Heeft u onafhankelijk individueel advies nodig of wilt u laten beoordelen of uw burgerinitiatief niet duidelijk buiten de bevoegdheden van de Commissie valt, kijk dan op het Forum voor het Europees burgerinitiatief in de rubriek «Advies» en stel daar uw vraag. Na uiterlijk acht werkdagen krijgt u een persoonlijk antwoord.

Tips

- Ga na welke artikelen van de EU-verdragen de Commissie de bevoegdheid geven om een wetsvoorstel te doen. Hier een paar voorbeelden van eerdere initiatieven (zoals goedgekeurd door de Commissie bij registratie): We zijn een gastvrij Europa, laten we helpen! Artikel 77, lid 2, onder b), artikel 78, lid 2, artikel 79, lid 2, artikel 82, lid 2, onder c) en artikel 83, leden 1 en 2, VWEU. Stop extremisme! Artikel 114, artikel 153, en artikel 19 VWEU
- Lees de artikelen van de EU-verdragen zorgvuldig. Artikelen die naar een «wetgevingsprocedure» (de gewone of de bijzondere) verwijzen en niet uitdrukkelijk bepalen dat een andere EU-instelling (dus niet de Commissie) het voorstel moet doen, kunnen voor een initiatief worden gebruikt. Staat in een bepaald artikel uitdrukkelijk dat het aan de Commissie is om een voorstel te doen, dan is zo'n artikel natuurlijk ook bruikbaar.
- Denk erom: U mag verschillende artikelen noemen, maar meer artikelen betekent niet per se dat uw initiatief wordt geregistreerd.
- Kijk voor inspiratie nog eens naar de initiatieven die door de Commissie geregistreerd werden, en ook naar de initiatieven die afgewezen werden.

Bovenstaande tekst dient uitsluitend ter informatie van de organisatoren van een burgerinitiatief. Deze tekst mag niet worden gezien als een voor de Europese Commissie wettelijk bindende, volledige en/of officiële weergave van de inhoud van de Europese verdragen. De Commissie is niet verantwoordelijk voor de wijze waarop deze informatie wordt gebruikt.